

NOTITIA
CARDINALATUS

in qua nedum

DE S. R. E. CARDINALIVM
Origine, Dignitate, Preeminentia, & Priuilegijs,
sed de præcipuis

ROMANÆ AVLÆ OFFICIALIBVS
vberimè pertractatur.

Opus nemini iniucundum, at in Romano Foro versantibus utilissimum.

A IACOBO COHELLIO L. V. Q. VRBEVETANO

Et Vniuersitatum Ditionis Ecclesiasticæ Agente generali
lucubratum.

CAROLI GARTHARII L. C. VRBEVETANI
Aduocatorum sacri Consistorij Decani opera
promerita luci expositum.

R O M A E
Sumptibus Ioannis Cafonij. M. DC. LIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

EMINENTISSIMO,

ET REVERENDISSIMO PRINCIPI

ANTONIO

CARDINALI

BARBERINO

S.R.E. CAMERARIO &c.

SIGNA certis quibusdam astrorum
efficientijs ita obnoxia fingi posse, vt
in ea genij habitaturi vltro immigra-
rent, fabulati olim sunt Magi, non
minus impiè inepti, quàm ineptè impij. At nos
verissima rerum ratione confieri videmus, vt vir-
tutum asterismis ad laborantibus, ij aliquãdo Prin-
cipum Virorum euadant animi, vt ad illos, quasi
ad Heroas, genio suo se conferant quæcumque
ætatem, approbationemq. ab eruditis expetissent.
Id ego nunc in Te vel maximè expertus sum,
ANTONI CARDINALIS EMINENTISSIME, cum doctũ hunc,

&c.

A. M. D. G.

A IACOBI COHELLII

I. V. C. VRBEVETANI.

NOTITIA

B CARDINALATUS.

PARS PRIMA.

CAPVT I.

De Cardinalatus Origine.

C **D** IMINENTISSIMUM Cardinalatus Ordinem à Iure Diuino originem duxisse, testantur Abbas Panormitanus, & alij colligentes hoc ex verbis Innocentij III. qui ait. *b. Sicut esse Sacerdotes Leuitici generis fratres nostris, quæ nobis iure Leuitico in executione Sacerdotalis officij, Coadiutores existant.* Quæ verba reasumit, & magis aperte declarat Eugenius IV. *Et si huius Dignitatis nomen (inquit) quod modò in usu est, ab initio primitiua Ecclesia non ita expressum fuit, officium tamen ipsum à Beato Petro, eiusque Successoribus institutum euidenter inuenitur.* Inquit Innocentius III. *ex veteri Testamento iussu Dei traxit originem, & offerit enim id, quod Deuter. 17. dicitur, ut pro difficultate, & ambiguitate iudicij, accedatur ad Sacerdotes Leuitici generis, & iudicium, qui fuerit illo tempore, & obediatur ipsorum iudicio, & qui presunt loco, quem Dominus elegerit, de Summo Pontifice intelligendum esse, & Fratribus eius, id est Sc. R. B. Cardinalibus, quæ et iure Leuitico in executione Sacerdotalis officij, coadiutores existunt.* Ita Eugenius; cui assentitur Ludouicus Romanus, & alioquæ dicto Pontifici parum amicus; nam Pius II. teste & Abbas Panormitanus, & Ludouicus Pontanus Concilio Basilicensi intercesserunt tanquam Alphonsi magni Regis Oratores contra Eugerium IV. verba autem Ludouici sic se habent. *Si enim intellexerunt (de Archid. & Oldrad. loquitur) de Cardinalibus, id est Romana Ecclesia Consiliarijs, & Papa Coadiutoribus in executione Pontificalis officij, illi semper fuerunt, licet non sub Cardinalium nomine, sed sub alio vocabulo; primo enim tempore vocabantur Sacerdotes Leuitici generis.* Et hanc esse magnorum virorum sententiam, testantur Manfred. f. Iacobacius, & Mosconius. *b.*

D Et ab ipso Christo Salvatore nostro institutam fuisse Cardinalatus Officiam, nonnulli colligunt ex Beati Luca Euangelij cap. 6. ubi habetur, Christum Dominum elegisse duodecim ad sustinendum onus cum ipso, quos Apostolos nominauit. Antonius enim Pagan. i. affirmat Apostolos prius Cardinales Christi lateri assistentes, quam Episcopos fuisse; non dum enim Pastores, & Episcopi fuerant in seicatio. Fauet etiam huic sententiæ Paleot. K. dum ait, *Alij autem eos in locum Apostolorum qui Christo Domino nostro adstabant, successisse tradunt, quæ magnorum virorum est sententia, & magna probabilitate nititur, certum enim est Christum Dominum*

E Redemp-

157

158

159

a. c. per euerabiles, qui sic, sic legit, b. d. c. per venerabilem, c. in Concilio 11. Sic Bullar. Rom. tom. 1. pag. 281.

d. In sermone habito in Conc. Basilic. 12. 13. e. In sua sententia Bullar. non. tom. 1. pag. 334.

f. De Cardinalibus dicitur 77. g. De Conc. lib. 1. m. 1. n. 244. 245. dicitur 20. 13. p. 1. h. De Maiest. mi. lib. Eccles. lib. 7. p. 1. 2. 3. in p. 1. i. De ord. iudicij. Gregor. Episc. scribit. 10. pag. 4. pond. mo. 97. 102. k. De sac. off. 1. consue. m. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ERRATA POLITORUM LIBRARIARUM
Petrus Martini Proprietarius
REGESTVM

† †† A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X
Y Z
Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Ss
a b c d e

Omnes sunt Duerniones.

R O M A E .

Typis Ignatij de Lazaris. M.DC.LIII.

SVPERIORVM PERMISSV.